

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

Τμήμα Γ'

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αλεξάνδρας 11
Τ.Κ.: 11473
Πληροφορίες: Α. Πουρνάρας
Τηλέφωνο: 210.6417959
Fax: 210.6430637

ΠΡΟΣ: ΥΠ. ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΣΥΓΚ/ΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων
Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με
Σύμβαση Παραχώρησης
Τμ. Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου
& Νησιωτικής Ελλάδος
Καρύστου 5 & Πανόρμου 115 23 Αθήνα
eyde.mkepp@ggde.gr
(συν. 1 φ. ΜΠΕ)

ΚΟΙΝ. Ως Πίνακας Κοινοποίησης

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση περιβαλλοντικών όρων του έργου: «Οδικός άξονας νοτιοδυτικής Πελοποννήσου: τμήμα Καλαμάτα – Ριζόμυλος, Νομού Μεσσηνίας» με φορέα το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
του ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν.998/1979 (Α'289) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» (όπως ισχύει).
2. Το Ν.1650/1986 (Α'160) «Για την προστασία του περιβάλλοντος» (όπως ισχύει).
3. Το Ν.3028/2002 (Α'153) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».
4. Το Ν.3199/2003 (Α'280) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000» (όπως ισχύει).
5. Το Ν.4014/2011 (Α'209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (όπως ισχύει).
6. Το Ν.4622/2019 (Α'133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ιδίως το άρθρο 109, συνδυαστικά με την υπ. αριθ. 59/7.2.2020 (ΑΔΑ: Ω5Α146ΜΓΨ7-Δ1Ε) Οδηγία του Υπουργού Επικρατείας.

7. Το Ν.4685/2020 (Α'92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις».
8. Το Π.Δ. 51/2007 (Α' 54) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ» (όπως ισχύει).
9. Το Π.Δ. 132/2017 (Α'160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας».
10. Το Π.Δ. 62/2020 (Α'155) «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
11. Το Π.Δ. 63/2020 (Α'156) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματέων».
12. Την υπ' αριθμ. 2/7.2.2021 (Β'45) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά».
13. Την Κ.Υ.Α. 167563/ΕΥΠΕ/2013 (Β'964) «Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος» (όπως ισχύει).
14. Την Κ.Υ.Α. 48963/2013 (Β'2703) «Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' της υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β' 21) απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209)» (όπως ισχύει).
15. Την Κ.Υ.Α. 1649/45/2014 (Β'45) «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (Β'21), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 9 του ν. 4014/2011 (Α'209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας».
16. Την Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Β'2471) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011 (ΦΕΚ 209/Α/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί».
17. Την Κ.Υ.Α. 1915/2018 (Β'304) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 48963/2012 (Β' 2703) κοινής υπουργικής απόφασης, υπ' αριθμ. 167563/2013 (Β' 964) κοινής υπουργικής απόφασης και υπ' αριθμ. 170225/2014 (Β' 135) υπουργικής απόφασης, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4014/2011 (Α' 209), σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ "για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014».
18. Την με α.π. 9930/25.5.2018 [ΑΔΑ: ΨΜΑΘ4653Π8-Σ6Ρ] θετική γνωμοδότηση Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ) για τη βελτίωση υφιστάμενου τμήματος της εθνικής οδού στο τμήμα Καλαμάτα – Ριζόμυλος.

19. Το με α.π. Β/Ε0/Φ21.1/10020/23.12.2019 (α.π. ΔΙΠΑ/1317/90/8.1.2020) έγγραφο του Τμήματος Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο: (i) υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, το έντυπο αντίτυπο της ΜΠΕ του έργου του θέματος – εφεξής «ΜΠΕ» και (ii) έγινε ενημέρωση για την καταχώρηση του έργου στο ΗΠΜ με ΠΕΤ: 1912226717.
20. Το με α.π. 8125/42823.1.2020 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο ζητήθηκαν επιπλέον αντίτυπα της «ΜΠΕ», κατόπιν του ελέγχου πληρότητας εκ του οποίου κρίθηκε επαρκής.
21. Το με α.π. Β/Ε4/Φ14/1155/13.2.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/17200/859/14.2.2020) έγγραφο του Τμ. Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ του Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο υποβλήθηκαν τα επιπλέον αντίτυπα της «ΜΠΕ».
22. Το με α.π. οικ. 18332/921/18.2.2020 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε ένα (1) αντίτυπο της «ΜΠΕ» (σε έντυπη και ψηφιακή μορφή) στο Περιφερειακό Συμβούλιο Πελοποννήσου, προκειμένου να δημοσιοποιηθεί στο πλαίσιο ενημέρωσης του κοινού και προς ενημέρωση για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης της ΜΠΕ. Παράλληλα έγινε ενημέρωση ότι ο φάκελος ΜΠΕ καθίσταται διαθέσιμος (ανοικτός στην πρόσβαση) στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΗΠΜ, προκειμένου οι κάτωθι αναφερόμενες αρμόδιες Υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης να διατυπώσουν απόψεις και την κατά το νόμο γνωμοδότηση τους, επί του περιεχομένου του.
- Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας: Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού και Δ/νση Προστασίας Δασών
 - Υπ. Αγροτ. Ανάπτυξης & Τροφίμων: Δ/νση Περιβ/ντος, Χωρ/ξιας & Κλ. Αλλαγής
 - Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού: Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας, Υπηρεσία Νεοτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Πελοποννήσου, ΔΙΠΚΑ και ΔΙΒΜΑ
 - Δασαρχείο Λασιθίου
 - Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτ. Ελλάδα - Ιονίου: Δ/νση Υδάτων, Δασαρχείο Καλαμάτας, Δ/νση Δασών Μεσσηνίας, Δ/νση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών
 - Υπ. Εθνικής Άμυνας: Δ/νση Υποδομής & Προστασίας Περιβάλλοντος (Γ2) του ΓΕΣ
 - Περιφέρεια Πελοποννήσου: τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Μεσσηνίας
23. Το με α.π. 48427/23.3.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/31594/1709/30.3.2020) έγγραφο του τμήματος Προστασίας & Διαχείρισης Δασών της Διεύθυνσης Δασών Ν. Μεσσηνίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου – Δυτ. Ελλάδα – Ιονίου, με το συνημμένο υπ' αριθ. 43226/17.3.2020 έγγραφο και ταυτόριθμο Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Δασαρχείου Καλαμάτας, με τα οποία γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
24. Το με α.π. 67462/16097/13.3.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/32117/1762/1.4.2020 & 32174/1773/1.4.2020) έγγραφο του τμήματος Συλλογικών Οργάνων (Περιφερειακό συμβούλιο) της Διεύθυνσης Διοίκησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σχετικά με τα αποδεικτικά δημοσιοποίησης της «ΜΠΕ».
25. Το με α.π. 6667/2.4.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/32917/4939/7.4.2020) έγγραφο του Δημάρχου Μεσσήνης, με το οποίο ζητείται παράταση του χρόνου διαβούλευσης της «ΜΠΕ», λόγω της έκτακτης υγειονομικής κατάστασης της χώρας και τους σχετικούς περιορισμούς κοινωνικής αποστασιοποίησης.

26. Το με α.π. 12211/10.4.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/35210/2042/13.4.2020) έγγραφο του Δημάρχου Καλαμάτας, με το οποίο ζητείται παράταση του χρόνου διαβούλευσης της «ΜΠΕ», λόγω της έκτακτης υγειονομικής κατάστασης της χώρας και τους σχετικούς περιορισμούς κοινωνικής αποστασιοποίησης.
27. Το με α.π. 8488/750/13.4.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/36645/2135/16.4.2020) έγγραφο του Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, με το οποίο ζητείται παράταση του χρόνου διαβούλευσης της «ΜΠΕ», λόγω της έκτακτης υγειονομικής κατάστασης της χώρας και τους σχετικούς περιορισμούς κοινωνικής αποστασιοποίησης.
28. Το με α.π. 38417/2249/27.4.2020 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, αναφορικά με το χρόνο διαβούλευσης της «ΜΠΕ», λόγω της έκτακτης υγειονομικής κατάστασης της χώρας και τους σχετικούς περιορισμούς κοινωνικής αποστασιοποίησης.
29. Το με α.π. 193372/132176/442/5.5.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/41614/2424/5.5.2020) έγγραφο του τμήματος Αρχαιοτήτων των Προϊστορικών & Ιστορικών Περιόδων της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλιολογίας, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται καταρχήν αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την από την νομοθεσία για την προστασία των αρχαιοτήτων.
30. Το με α.π. Β/Γ4/Φ14/3112/5.5.2.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/41346/2403/6.5.2020) έγγραφο του Τμήματος Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, με το οποίο υποβλήθηκαν επικαιροποιημένα στοιχεία της «ΜΠΕ» (το Σχέδιο Μηκοτομής 204Β).
31. Το με α.π. 69088/6.5.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/44279/2568/12.5.2020) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) της Διεύθυνσης Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου – Δυτ. Ελλάδας – Ιονίου, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
32. Το με α.π. ΔΧΩΡΣ/20744/245/20.5.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/47717/2760/21.5.2020) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του τμήματος Γ΄ της Διεύθυνσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», χωρίς την απαίτηση πρόσθετων όρων – προϋποθέσεων.
33. Το με α.π. ΥΠΠΟΑ/ΥΝΕΜΤΕΔΕΠΝ/Φ06-ε/1388/14.4.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/50388/2945/28.5.2020 & 55890/3298/12.6.2020) έγγραφο του τμήματος Προστασίας Νεωτέρων Μνημείων & Κινητών Πολιτιστικών Αγαθών της Υπηρεσίας Νεωτέρων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Δυτ. Ελλάδος, Πελοποννήσου και Νοτ. Ιονίου του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού, σύμφωνα με το οποίο δεν εκφράζονται κατ' αρχήν αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την από την νομοθεσία για την προστασία των αρχαιοτήτων.
34. Το με α.π. 126953/3996/2398/27.5.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/51471/3022/1.6.2020) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) της Διεύθυνσης Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων – Διεύθυνσης Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την νομοθεσία για την προστασία των αρχαιοτήτων.

35. Το με α.π. 564/81741/22.5.202 (α.π. ΔΙΠΑ/52113/3057/2.6.2020) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Κλιματικής Αλλαγής & Διαχείρισης Αποβλήτων της Διεύθυνσης Χωροταξίας, Περιβάλλοντος & Κλιμ. Αλλαγής του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την νομοθεσία για την προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος.
36. Το με α.π. 1441/6.7.2020 (ΔΙΠΑ/67569/4046/10.7.2020) έγγραφο του τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας Π.Ε. Μεσσηνίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με το οποίο διαβιβάστηκε συνημμένα το ταυτόσημο Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9), με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις αρμοδιότητάς τους.
37. Το με α.π. Φ.901/325/274705/13.4.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/113510/7445/25.11.2020) Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) του Τμήματος Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Υποδομής (Γ2) του ΓΕΕΘΑ, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», χωρίς την απαίτηση πρόσθετων όρων - προϋποθέσεων.
38. Το απόσπασμα του Πρακτικού 15 της Συνεδρίασης της 13.7.2020 του Περιφερειακού Συμβουλίου Πελοποννήσου, που περιλαμβάνει την υπ' αριθ. 244/2020 Απόφαση [ΑΔΑ: ΨΜΨΔ7Λ1-ΙΓ9] για την κατά πλειοψηφία θετική γνωμοδότηση επί του περιεχομένου της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις (α.π. ΔΙΠΑ/113591/7451/25.11.2020).
39. Το με α.π. ΔΠΔ/111582/5456/26.11.2020 (α.π. ΔΙΠΑ/113849/7463/26.11.2020) έγγραφο του Τμήματος Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών και Δασικής Αναψυχής της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, με το οποίο γνωμοδοτούν θετικά για την υλοποίηση του έργου, βάσει της «ΜΠΕ», με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
40. Το από 04-05-2020 Έντυπο Απόψεων Ενδιαφερόμενου Κοινού (Δ11) που καταχωρήθηκε από τον κ. Κατσιβα Παναγιώτη στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ), στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης της «ΜΠΕ», με παρατηρήσεις επί του περιεχομένου της και ένσταση επί του σχεδιασμού του έργου στο υποτομήμα “έξοδος Μεσσηνίας – Βελίκα”.
41. Το με α.π. 115068/7562/30.11.2020 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε το σχετ. 40 στο Φορέα του Έργου (Τμήμα Κατασκευής Έργων Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών), προς ενημέρωση όπως επίσης και προς εξέταση και διατύπωση απόψεων επί των θεμάτων που τίγονται σε αυτό.
42. Το με α.π. Β/Ε4/Φ14/140791/24.12.2020 έγγραφο του Τμήματος Κατασκευής Έργων Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, με διευκρινήσεις, απόψεις και απαντήσεις επί των θεμάτων που τίγονται στο σχετ. 40.
43. Το με α.π. ΔΙΠΑ/3241/211/14.1.2021 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε το σχετ. 38 στο Φορέα του Έργου (Τμήμα Κατασκευής Έργων Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών), προς ενημέρωση όπως επίσης και προς εξέταση και διατύπωση απόψεων επί των θεμάτων που τίγονται σε αυτό.

44. Το με α.π. Β/Ε4/Φ14/18201/25.1.2021 έγγραφο του Τμήματος Κατασκευής Έργων Κατασκευής Έργων Πελοποννήσου & Νησιωτικής Ελλάδος της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, με διευκρινήσεις, απόψεις και απαντήσεις επί των θεμάτων που τίγονται στο σχετ. 38.

45. Το γεγονός ότι, οι απόψεις και διευκρινήσεις που περιλαμβάνονται στα σχετ. 42 και 44, σε σχέση με τα θέματα που τέθηκαν κατά τη δημοσιοποίηση και διαβούλευση της «ΜΠΕ», αποτελούν επαρκή στοιχεία τεκμηρίωσης για το σχηματισμό πλήρους τεχνικής άποψης, και από την αξιολόγηση και στάθμιση τους συνάγονται οι κάτωθι διαπιστώσεις:

(i) Η υλοποίηση του οδικού έργου θα συνδράμει στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και θα εξασφαλίσει τη καλύτερη δυνατή πρόσβαση σε υφιστάμενες δομές (π.χ. Αεροδρόμιο Καλαμάτας, αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ, Νοσοκομείο Καλαμάτας), δεδομένου ότι η υφιστάμενη οδός εμφανίζει προβλήματα κορεσμού στην εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας και την οδική ασφάλεια. Επιπλέον με την ολοκλήρωση του έργου επιτυγχάνεται καλύτερη σύνδεση και εξυπηρέτηση της νοτιοδυτικής Μεσσηνίας, βελτιώνοντας τον τομέα των οδικών υποδομών της περιοχής και παρέχοντας ευκολότερους και ασφαλέστερους τρόπους μετακίνησης ανθρώπων και αγαθών, με μείωση των ατυχημάτων και κατ' επέκταση του κόστους που συνεισφέρουν στη τοπική και εθνική οικονομία. Ως εκ τούτου πρόκειται για αξιοσημείωτο αναπτυξιακό έργο υποδομής της Πελοποννήσου και του Δημοσίου γενικότερα.

(ii) Ο σχεδιασμός του προτεινόμενου έργου έχει ως αρχή την αποφυγή εμπλοκής με την υφιστάμενη οδό, η οποία διέρχεται μέσα από τους οικισμούς της περιοχής, και την πλήρη απομάκρυνση από την ανεπτυγμένη οικιστικά περιοχή της Μεσσηνίας. Κατά συνέπεια, το οδικό έργο δεν εμπλέκεται με ανθρωπογενείς δραστηριότητες, λειτουργίες και χρήσεις ώστε να προκαλεί όχληση και δεν έρχεται σε αντίθεση με θεσμικές προβλέψεις και δεσμεύσεις της περιοχής (χωροταξικά, πολεοδομικά, χρήσεις γης) όπως έχουν καθοριστεί.

(iii) Η επιλογή της προτεινόμενης λύσης έγινε κατόπιν εξέτασης και συγκριτικής αξιολόγησης εναλλακτικών κατά το στάδιο του Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ), οι οποίες διέλαβαν διάφορες παραμέτρους όπως την συνολική ομοιογένεια του σχεδιασμού του οδικού έργου, τη χρήση διαφορετικής διατομής στις δυσμενείς θέσεις με έντονες κλίσεις και στις περιοχές με δυσχερές ανάγλυφο, τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με περιορισμό των χωματισμών, των απαλλοτριώσεων και κατ' επέκταση του συνολικού κόστους του έργου.

(iv) Σε σχέση με τα θέματα που τέθηκαν κατά τη δημοσιοποίηση και διαβούλευση της «ΜΠΕ» (π.χ. ελλείψεις της «ΜΠΕ» και αλλαγή στο σχεδιασμό του έργου με βάση το υπόμνημα του κ. Παν. Κατσιβα, τεχνικές παρατηρήσεις επί του σχεδιασμού του έργου με βάση την υπ' αριθ. 244/2020 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου [ΑΔΑ: ΨΜΨΔ7Λ1-ΙΓ9]) αυτά εξετάστηκαν και αξιολογήθηκαν από τον φορέα του έργου, και κατόπιν κρίσης του καλύπτονται από τις προβλέψεις της περιβαλλοντικής μελέτης. Ειδικότερα, το αίτημα για αλλαγή στο σχεδιασμό του έργου στο τμήμα από Χ.Θ. 13+500 έως Χ.Θ. 14+000, με την επανεξέταση της προτεινόμενης λύσης για την αποφυγή απαλλοτρίωσης ακίνητης ιδιοκτησίας, εξετάστηκε από το Φορέα και δεν προκρίνεται για λόγους τεχνικούς, γεωμετρίας, γεωμορφολογίας και επεμβάσεων σε παρόδιες χρήσεις τεκμηριώνεται επαρκώς στο σχετ. 42, ενώ οι τεχνικές παρατηρήσεις επί του σχεδιασμού αναγνωρίζονται και θα ληφθούν υπόψη στα επόμενα στάδια μελέτης του έργου σύμφωνα με το σχετ. 44.

(v) Εκ των αποτελεσμάτων της δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης της «ΜΠΕ», άπαντες οι γνωμοδοτούντες φορείς και υπηρεσίες δεν εξέφρασαν αντιρρήσεις επί του περιεχομένου της «ΜΠΕ» και συναινούν για την πραγματοποίηση του έργου με τους αντίστοιχους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς, ενώ διαφαίνεται να υπάρχει κοινωνική αποδοχή, βάσει της σχετικής θετικής απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Πελοποννήσου.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την έγκριση των κάτωθι περιβαλλοντικών όρων και περιορισμών, η εφαρμογή των οποίων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση (κατασκευή και λειτουργία) του έργου: «Οδικός άξονας νοτιοδυτικής Πελοποννήσου: τμήμα Καλαμάτα – Ριζόμυλος, Νομού Μεσσηνίας» με φορέα το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών.

Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ

A1) Πρόκειται για νέο έργο οδοποιίας που αφορά στη λειτουργική αναβάθμιση της υφιστάμενης εθνικής οδού Καλαμάτα – Πύλος στο τμήμα Καλαμάτας – Ριζόμυλος (Εθνική Οδός 82: Σπάρτη - Καλαμάτα - Μεσσήνη - Βελίκα - Χατζή - Πύλος, [ΦΕΚ Β' 800/14-9-1995]). Η αναβάθμιση συνίσταται σε βελτίωση τμήματος της υφιστάμενης οδού (διαπλάτυνση και προσθήκη νέου κλάδου) και νέα χάραξη. Η διοικητική υπαγωγή του υπό εξέταση οδικού έργου είναι στους Δήμους Καλαμάτας και Μεσσήνης, του Νομού Μεσσηνίας, ενώ οι γεωγραφικές συντεταγμένες του (σε ΕΓΣΑ '87 και WGS '84) δίνονται ακολούθως:

	ΕΓΣΑ 87		WGS 84	
	Χ	Υ	Λ	Φ
Αρχή (Χ.Θ. 0+000)	328.437,383	4.101.692,021	22 04' 21''	37 02' 54''
Μέση (Χ.Θ. 8+000)	322.449,066	4.100.789,698	22 00' 19''	37 02' 21''
Πέρασ (Χ.Θ. 16+411)	316.223,593	4.096.766,503	21 56' 11''	37 00' 06''

Η υλοποίηση του οδικού έργου κρίνεται απαραίτητη καθώς θα συνδράμει στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και θα εξασφαλίσει τη καλύτερη δυνατή πρόσβαση σε υφιστάμενες δομές (π.χ. Αεροδρόμιο Καλαμάτας, αυτοκινητόδρομος ΜΟΡΕΑΣ, Νοσοκομείο Καλαμάτας), δεδομένου ότι η υφιστάμενη οδός εμφανίζει προβλήματα κορεσμού στην εξυπηρέτηση της κυκλοφορίας και την οδική ασφάλεια. Επιπλέον με την ολοκλήρωση του έργου επιτυγχάνεται καλύτερη σύνδεση και εξυπηρέτηση της νοτιοδυτικής Μεσσηνίας, βελτιώνοντας τον τομέα των οδικών υποδομών της περιοχής και παρέχοντας ευκολότερους και ασφαλέστερους τρόπους μετακίνησης ανθρώπων και αγαθών, με μείωση των ατυχημάτων και κατ' επέκταση του κόστους που συνεισφέρουν στη τοπική και εθνική οικονομία, όπως τεκμηριώνεται και στο κεφ. 4 της «ΜΠΕ»

A2) Ο σχεδιασμός του έργου αποτελεί συνδυασμό βελτίωσης τμήματος της υφιστάμενης οδού και νέας χάραξης για την παράκαμψη όλων των οικισμών. Η αρχή του έργου είναι στην έξοδο της πόλης της Καλαμάτας (κόμβος Αθηνών και Ηρώων Πολυτεχνείου) και το πέρας στη θέση συναρμογής της οδού με το επόμενο οδικό τμήμα Ριζόμυλος - Πύλος (περιοχή του οικισμού Ριζόμυλου). Ειδικότερα, ο σχεδιασμός του έργου και οι εργασίες οδοποιίας περιλαμβάνουν:

- (i) προσθήκη νέου κλάδου στα τμήματα Καλαμάτα – Ασπρόχωμα και Ασπρόχωμα – παράκαμψη Μεσσήνης
- (ii) νέα χάραξη για την παράκαμψη του οικισμού Μεσσήνης και Βελίκα
- (iii) βελτίωση – διαπλάτυνση στο τμήμα έξοδο Μεσσήνης – Αγ. Αυγουστίνος,
- (iv) αποκατάσταση-συμπλήρωση του τοπικού οδικού δικτύου για τις παρόδιες χρήσεις και την εξυπηρέτηση της τοπικής κυκλοφορίας,
- (v) κατασκευή επιμέρους τεχνικών έργων (π.χ. κόμβοι, άνω και κάτω διαβάσεις οχημάτων, γέφυρες, υδραυλικά τεχνικά έργα, τεχνικά έργα αντιστήριξης κ.λπ)

σύμφωνα με την λύση συνολικού μήκους 16,4km. περίπου, που περιγράφεται αναλυτικά στο κεφ. 6 της τεχνικής έκθεσης στη «ΜΠΕ» και παρουσιάζεται στα Σχέδια 901Α έως 904Α «ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟΓΡΑΦΙΑ» σε κλ. 1:5.000), που συνοδεύουν την παρούσα και με τους όρους και περιορισμούς που τίθενται με την απόφαση αυτή.

A3) Λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του έργου (είδος και μέγεθος), αυτό κατηγοριοποιείται στην: «Ομάδα 1^η: Έργα χερσαίων και εναέριων μεταφορών: Έργα Οδοποιίας - Υποκατηγορία A1» και κατατάσσεται με: «α/α 3: Οδός μεταξύ νομών και επαρχιών με $L \geq 4$ » της Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Β'2471).

B. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

B1) Χωρικός Σχεδιασμός και χρήσεις γης

(i) Ο χωρικός σχεδιασμός που ισχύει στην ευρύτερη περιοχή του έργου προβλέπεται στις ακόλουθες διατάξεις:

- Νόμος 4447/2016 (Α'241) «Χωρικός σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»
- Υπ' αριθ. 6876/4871/2008 (Α'128) έγκριση της Βουλής των Ελλήνων «Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης»,
- Υ.Α. 25294/2003 (Β'1485) «Έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Πελοποννήσου»

Στις γενικότερες κατευθύνσεις (ως προς τη χωρική διάρθρωση των υποδομών και υπηρεσιών μεταφορών) που καθορίζονται στο **Εθνικό Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης**, διατυπώνονται οι παρακάτω αρχές και στόχοι:

- Ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης και χωρικής συνοχής μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε βασικά δίκτυα μεταφορών και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών,
- Βελτίωση της ποιότητας των υφιστάμενων υποδομών μεταφορών και των σχετικών υπηρεσιών σε όλη την επικράτεια, με σκοπό την αύξηση του βαθμού προσβασιμότητας και της προσπελασιμότητας, τη μείωση του χρόνου και του κόστους των μεταφορικών υπηρεσιών, την αύξηση της ασφάλειας των μεταφορικών/συγκοινωνιακών υπηρεσιών, τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων.
- Κατασκευή νέων και αναβάθμιση των υφιστάμενων περιφερειακών οδών όλων των σημαντικών αστικών κέντρων. Επίσης κατασκευή όσο το δυνατόν περισσότερων κλειστού τύπου αυτοκινητοδρόμων, με πυκνό δίκτυο ανισόπεδων κόμβων, με απευθείας συνδέσεις των μεταφορικών υποδομών κ.ο.κ..
- Κατάταξη του δίπολου Τρίπολη-Καλαμάτα στους δευτερεύοντες εθνικούς πόλους, όπου προωθείται η αναβάθμιση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών των πόλεων και η καινοτομία, με στόχο την ανάπτυξη και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού τους δυναμικού.

Στις κατευθύνσεις/στόχους (ως προς τη χωρική διάρθρωση των δικτύων υποδομών και υπηρεσιών μεταφορών), που καθορίζονται στο **Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Πελοποννήσου**, οι οδικές μεταφορές αποτελούν το κυρίαρχο μεταφορικό μέσο σε ενδοπεριφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο, και για το λόγω αυτό ο γενικός στόχος είναι η πύκνωση και βελτίωση των χερσαίων συγκοινωνιακών δικτύων. Στο πνεύμα αυτό η "Εθνική Οδός 82: Σπάρτη - Καλαμάτα - Μεσσήνη - Πύλος" περιλαμβάνεται στους βασικότερους οδικούς άξονες της Περιφέρειας Πελοποννήσου, που σε συνδυασμό με το σύστημα του αυτοκινητόδρομου «ΜΟΡΕΑΣ» αποτελούν ένα ολοκληρωμένο και λειτουργικό οδικό δίκτυο.

Σε σχέση με τα ανωτέρω και σύμφωνα με τη τεκμηρίωση της «ΜΠΕ» (Κεφ. 5) καθώς και τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. ΔΧΩΡΣ/20744/245/20.5.2020 έγγραφο του Τμ. Περιφερειακών Χωρικών Πλαισίων της Δ/σης Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας (βλ. Σχετ. 32 του σκεπτικού της παρούσας), το οδικό έργο δεν έρχεται σε αντίθεση με τις κατευθύνσεις που δίνονται ανωτέρω και συμβάλει στη βελτίωση του οδικού δικτύου και κατ' επέκταση στην επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας.

(ii) Ο πολεοδομικός σχεδιασμός και οι χρήσεις γης στις θεσμοθετημένες εντός σχεδίου περιοχές από όπου διέρχεται το έργο, ρυθμίζεται από τις ακόλουθες διατάξεις:

- Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Καλαμάτας που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. οικ. 1015/29.3.2011 (ΑΑΠ' 77) απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης – για το τμήμα από τη Χ.Θ. 0+000 έως περίπου τη Χ.Θ. 4+500, που χωροθετείται σε περιοχή ειδικών χρήσεων (βλ. Σχέδιο Π.1 «ΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» σε κλ. 1:50.000 - ΑΑΠ' 77).
- Το Γενικό Σχέδιο Μεσσήνης (ΦΕΚ 304/ΑΑΠ/2009) που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 2186/26.6.2009 (ΑΑΠ' 304) απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας – για το υπόλοιπο τμήμα από Χ.Θ. 4+500 έως Χ.Θ. 16+411, που χωροθετείται σε περιοχή προστασίας γεωργικής γης Α' προτεραιότητας (παράκαμψη Μεσσήνης) και σε ζώνη αγροτικών δραστηριοτήτων (βλ. Σχέδιο Π.1 «ΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΗΜΟΥΣ» σε κλ. 1:50.000 - ΑΑΠ' 304).

Βάσει των ανωτέρω, στο σχεδιασμό χωρικής οργάνωσης των ΓΠΣ περιλαμβάνεται η εθνική οδός Καλαμάτα - Μεσσήνη - Πύλος και προβλέπεται η αναβάθμιση-κατασκευή της, οπότε το οδικό έργο δεν έρχεται σε αντίθεση με τις προβλέψεις και δεσμεύσεις που έχουν θεσμοθετηθεί με τις ανωτέρω κανονιστικές πράξεις.

Όσον αφορά στις εκτός σχεδίου υφιστάμενες χρήσεις γης, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της «ΜΠΕ» (βλ. Κεφ. 5 – Σχέδιο 15.5 «ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΥΨΗ ΓΗΣ» σε κλ. 1:40.000 και Σχέδιο 15.6 «ΚΥΡΩΜΕΝΟΣ ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ»), η περιοχή διέλευσης του εξεταζόμενου οδικού τμήματος βρίσκεται εν μέρει σε εκτάσεις γεωργικής γης (δενδρώδεις καλλιέργειες), εν μέρει σε εκτάσεις δασικές με φυσική βλάστηση (σκληροφυλλικοί θαμνώνες) και αστικές/δομημένες περιοχές.

Β3) Στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας της περιοχής του έργου

Ως προς τα στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας που εντοπίζονται στην άμεση και ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του έργου αναφέρονται τα εξής:

(i) Σύμφωνα με τα στοιχεία της «ΜΠΕ» (Κεφ. 5 – Σχέδιο 15.5 «ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ & ΚΑΛΥΨΗΣ ΓΗΣ» σε κλ. 1:40.000) το οδικό έργο:

- Δεν διέρχεται από προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 ή περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών του ν.3937/11 (Α' 60). Σε σχέση με αυτό η πλησιέστερη προστατευόμενη περιοχή «GR2550001: ΦΑΡΑΓΓΙ ΝΕΔΩΝΑ» βρίσκεται σε απόσταση 4,3km. από το έργο.
- Διέρχεται (κατά τμήματα) από εκτάσεις με δασικό χαρακτήρα που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν.998/1979 (Α' 289). Ωστόσο σύμφωνα με τις σχετικές γνωμοδοτήσεις των δασικών υπηρεσιών (βλ. Σχετ. 23, 31 του σκεπτικού της παρούσας), το οδικό έργο είναι επιτρεπτό με τους αντίστοιχους όρους και προϋποθέσεις (περιβαλλοντικό όρο 10 της παρούσας), προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία.
- Δεν διέρχεται από κρηυγμένους/οριοθετημένους αρχαιολογικούς χώρους. Ωστόσο σύμφωνα με τις σχετικές γνωμοδοτήσεις των αρχαιολογικών υπηρεσιών (βλ. Σχετ. 29, 33, 34 του σκεπτικού της παρούσας), για την κατασκευή του οδικού έργου απαιτείται η τήρηση των αναφερόμενων στον περιβαλλοντικό όρο 9 της παρούσας, προς κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Ν.3028/2002 (Α' 153).

- Διέρχεται (κατά τμήματα) σε γη υψηλής γεωργικής παραγωγικότητας που διέπεται από τις διατάξεις του Ν.2637/1998 (Α' 200) όπως ισχύει. Ωστόσο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας (βλ. Σχετ. 35 του σκεπτικού της παρούσας), το οδικό έργο εμπίπτει στις εξαιρέσεις της παραγ. 6α του άρθρου 56 (όπως αντικαταστάθηκε με την παραγ. 37 του άρθρου 24 του Ν. 2945/2001) και με την προϋπόθεση τήρησης των αναφερόμενων στον περιβαλλοντικό όρο 11.iv), 19) της παρούσας.

(ii) Σύμφωνα με την 1η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01), που εγκρίθηκε με την υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/898 (ΦΕΚ Β'4678/2017) Απόφασης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, το υπό εξέταση έργο χωροθετείται εντός της Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) «Παμισου – Νέδοντα – Νέδα» με κωδ. ΕΛ0132. Στα στοιχεία που συνθέτουν τη ΛΑΠ και σχετίζονται με το έργο περιλαμβάνονται:

- το ιδιαιτέρως τροποποιημένο ΥΣ (ΙΤΥΣ) «π. ΑΡΙΣ_1» με κωδ. ΕΛ0132R000201038Η (περί τη Χ.Θ. 0+845), του οποίου τόσο η οικολογική κατάσταση / δυναμικό, όσο και η χημική κατάσταση είναι χαρακτηρισμένη ως «καλή».
- το ιδιαιτέρως τροποποιημένο ΥΣ (ΙΤΥΣ) «π. ΠΑΜΙΣΟΣ_1» με κωδ. ΕΛ0132R000201023Η (περί τη Χ.Θ. 6+000), του οποίου η οικολογική κατάσταση / δυναμικό είναι χαρακτηρισμένη ως «μέτρια», ενώ η χημική κατάσταση είναι χαρακτηρισμένη ως «καλή».
- το επιφανειακό φυσικό ποτάμιο ΥΣ «ρ. ΒΕΛΙΚΑ_1» με κωδ. ΕΛ0132R000300001Ν (περί τη Χ.Θ. 14+972), του οποίου τόσο η οικολογική κατάσταση / δυναμικό, όσο και η χημική κατάσταση είναι χαρακτηρισμένη ως «καλή».
- το υπόγειο υδατικό σύστημα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΜΙΣΟΥ» με κωδ. ΕΛ0100100, η κατάσταση του οποίου έχει χαρακτηριστεί οικολογικά ως κακή και η χημική ως καλή, και υπάγεται στις ευπρόσβλητες ζώνες που ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση, λόγω των επιβαρύνσεων από τις αγροτικές και βιομηχανικές δραστηριότητες.

Σε σχέση με τα ανωτέρω, επισημαίνεται ότι:

α) τα οδικά έργα περιλαμβάνονται στα έργα που εξετάστηκαν στη ΣΜΠΕ ότι ασκούν “μη σημαντικές” πιέσεις στα ανωτέρω υδατικά συστήματα, ώστε να επηρεάζουν την κατάσταση τους, είτε υποβαθμίζοντας ή αναστέλλοντας την επίτευξη της καλής τους κατάστασης/δυναμικού,

β) σύμφωνα με την Εγκύκλιο 101408/5.8.2015 [ΑΔΑ: 7Ν7Ε465ΦΘΗ-ΣΨΣ] της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ, τα προγραμματιζόμενα μεγάλα γραμμικά έργα δεν επηρεάζουν την κατάσταση των υδατικών συστημάτων και δεν συμβάλουν στην υποβάθμιση τους,

και ως εκ τούτου, καθώς και τη τεκμηρίωση της «ΜΠΕ» (Κεφ. 5), δεν τίθεται θέμα ασυμβατότητας.

Ωστόσο λαμβάνοντας υπόψη τους περιβαλλοντικούς στόχους που έχουν τεθεί για τα εν λόγω υδατικά συστήματα με την υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/898 (ΦΕΚ Β'4678/2017) απόφαση, δηλ. ότι απαιτείται η μη υποβάθμιση της «καλής» κατάστασης) και η μη περαιτέρω υποβάθμιση των Υδατικών Συστημάτων (ΥΣ) σε «μέτρια» κατάσταση και η αναβάθμιση τους μέσω της εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων, ο κύριος του έργου, οφείλει να τηρεί τους αντίστοιχους όρους – προϋποθέσεις - δεσμεύσεις των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας.

(iii) Σε συνέχεια των ανωτέρω, στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Πελοποννήσου (ΕΛ01) έχουν οριστεί Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας. Συγκεκριμένα τα τμήματα του έργου: από Χ.Θ. 0+000 έως Χ.Θ. 7+500, περί τη Χ.Θ. 12+800, περί τη Χ.Θ. 15+000 και από Χ.Θ. 15+600 έως Χ.Θ. 16+400), διέρχεται/εμπίπτει στη Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ): «Πεδινή περιοχή Ρεμάτων Καλαμάτας – Μεσσήνης (π. Πάμισος, Άρης, Βελίκας» με κωδ. GR01RAK0001, βάσει των Χαρτών Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας και της αντίστοιχης ΣΜΠΕ που εγκρίθηκαν με την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41346/322/29.6.2018 (ΦΕΚ Β'2640/2018) Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων.

Σε σχέση με τα ανωτέρω, η χωροθέτηση του έργου εντός της ανωτέρω ζώνης:

- δεν εμπίπτει στο πεδίο απαγορεύσεων και περιορισμών της εγκεκριμένης ΣΜΠΕ
- δεν έρχεται σε αντίθεση (ως έργο) με τις προβλέψεις και τα μέτρα του Σχεδίου
- δεν δύναται να επηρεάσει αρνητικά καθ' οποιονδήποτε τρόπο την άμεση και ευρύτερη περιοχή σε περίπτωση εκδήλωσης πλημμυρικού φαινομένου.

οπότε και με την προϋπόθεση τήρησης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών όρων της παρούσας, καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις μετριασμού των συνεπειών από τον κίνδυνο πλημμυρών (όπως αποτυπώνονται στο οικείο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας) και οι οποίες έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου.

Γ. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ ΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Γ1. Ατμόσφαιρα

Όσον αφορά στην ποιότητα της ατμόσφαιρας (οριακές τιμές εκπομπής ρύπων σε συνδυασμό με τα κρίσιμα επίπεδα ποιότητας), να τηρούνται οι μέγιστες επιτρεπόμενες εκπομπές όπως ορίζονται:

- (i) Στην Κ.Υ.Α. 14122/549/Ε103/2011 (Β' 488), με την οποία καθορίζονται μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/50, όπως τροποποιήθηκε με την υ.α. 174505/607/2017 (Β' 1311).
- (ii) Στην Κ.Υ.Α. 22306/1075/Ε103/2007 (Β' 920), με την οποία καθορίζονται τιμές – στόχοι και όρια εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/107, όπως τροποποιήθηκε με την υ.α. 174505/607/2017 (Β' 1311).
- (iii) Στην Κ.Υ.Α. Δ13/Ο/121/2007 (Β' 53), με την οποία καθορίζονται οι απαιτήσεις για τον περιορισμό της εκπομπής αερίων και σωματιδιακών ρύπων προερχόμενων από κινητήρες εσωτερικής καύσης που τοποθετούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα (όπως ισχύει).
- (iv) Στο άρθρο 2 παρ. δ' του Π.Δ. 1180/1981 (Α' 293), με το οποίο καθορίζονται οι σημειακές εκπομπές στερεών εν αιωρήσει (σκόνες) από εργοτάξια και εγκαταστάσεις του έργου.

Γ2. Ύδατα – Έδαφος

Για την προστασία των επιφανειακών και υπογείων νερών από τη ρύπανση, όπως επίσης και του εδάφους από κάθε είδους απορροές (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη-βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά), που προκύπτουν κατά τις εργασίες κατασκευής και τη του έργου, ισχύουν τα ακόλουθα:

- (i) Ο Ν.3199/2003 (Α' 280) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (όπως ισχύει)
- (ii) Το Π.Δ. 51/2007 (Α' 54) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
- (iii) Το Π.Δ. 82/25.02.2004 (Α' 64) «περί διαχείρισης των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων», ως προς τις διαδικασίες διαχείρισης των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων.
- (iv) Η Κ.Υ.Α 72751/3054/22.10.85 (Β' 665) «Τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα και εξάλειψη πολυχλωροδιφαινυλίων και πολυχλωροτριφαινυλίων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 78/319/ΕΟΚ και 76/403/ΕΟΚ των Συμβουλίων της 20.3.1978 και 6.4.1976» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), ως προς τη διάθεση επικινδύνων αποβλήτων.
- (v) Ο Ν.4042/2012 (Α' 24) όπως ισχύει, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Κ.Υ.Α. 51373/4684/2015 [Β' 2706]), και ο Ν.2939/2001 (Α' 179) όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4496/2017

(Α'170), ως προς τη διαλογή στην πηγή, τη συλλογή, μεταφορά και τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, επικίνδυνων αποβλήτων, ανακυκλώσιμων και μη.

- (vi) Οι διατάξεις της Κ.Υ.Α 7589/731/29.3.2000 (Β' 514) περί μέτρων και όρων για την διαχείριση των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (PCB/PCT).
- (vii) Η Κ.Υ.Α. 145116/2011 (Β'354), για τον καθορισμό μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, όπως τροποποιημένη ισχύει.
- (viii) Η υπ. αρ. Ε1β/221/1965 (Β' 138) υγειονομική διάταξη περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, όπως τροποποιημένη εξακολουθεί να ισχύει, βάσει της εγκυκλίου οικ.191645/3.12.2013 (ΑΔΑ: ΒΛΟΧ0-9ΝΥ).
- (ix) Ειδικές διατάξεις που ενδέχεται να έχουν επιβληθεί στην περιοχή του έργου.

Γ3. Θόρυβος

Για την αντιμετώπιση και διαχείριση του περιβαλλοντικού θορύβου από συγκοινωνιακά έργα ισχύουν:

- (i) Η Κ.Υ.Α. 211773/2012 (Β'1367) «Καθορισμός Δεικτών Αξιολόγησης και Ανωτάτων Επιτρεπομένων Ορίων Δεικτών Περιβαλλοντικού Θορύβου που προέρχεται από την λειτουργία συγκοινωνιακών έργων..», ως προς τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια περιβαλλοντικού συγκοινωνιακού θορύβου, στον οποίο περιλαμβάνεται ο θόρυβος από οδικά έργα. Βάσει των ανωτέρω, το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο θορύβου (κατά τη λειτουργία) είναι: $L_{den}=70db(A)/24h$ και $L_{night}=60db(A)/8h$.
- (ii) Η Κ.Υ.Α. 37393/2028/29.3.2003 (Β' 1418) «Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους» συνδυαστικά με το Π.Δ. 1180/1981 (Α'293), ως προς τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια θορύβου που σχετίζονται με τη λειτουργία του εργοταξιακού μηχανολογικού εξοπλισμού (κατά τη φάση κατασκευής του έργου)

Δ. ΌΡΟΙ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ (ΠΡΟΛΗΨΗ – ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ – ΕΠΑΝ'ΟΡΘΩΣΗ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ) ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Γενικές ρυθμίσεις

1. Ο φορέας του έργου (όπως αυτός καθορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία), καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ανατίθεται μέρος της κατασκευής και λειτουργίας του, ως και παρ κατά νόμο υπόχρεος (εφεξής αναφερόμενα ως «τρίτα μέρη»), φέρουν ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση (Α.Ε.Π.Ο), κατά το μέρος που τους αντιστοιχεί.
2. Ο φορέας του έργου και τα «τρίτα μέρη» υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται:
 - η εφαρμογή και τήρηση των περιβαλλοντικών όρων από το σύνολο όσων εμπλέκονται με το έργο.
 - η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης καταστάσεων επιβαρυντικών για το περιβάλλον, λόγω πράξεων ή παραλείψεων, από τη μη τήρηση ή κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.
3. Κατά τις διαδικασίες σύναψης συμφωνιών μεταξύ του φορέα του έργου και τρίτων μερών, καθώς και των τελευταίων μεταξύ τους, θα πρέπει να προβλέπονται ρητές πρόνοιες συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
4. Ο φορέας του έργου οφείλει να ορίσει οργανωτική μονάδα ή στέλεχος που θα έχει την ευθύνη παρακολούθησης της ΑΕΠΟ και της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, ενώ έχει τη δυνατότητα να ζητήσει ανάλογο προσδιορισμό από τα «τρίτα μέρη».

5. Ο φορέας του έργου και τα «τρίτα μέρη» δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους που επιβάλλονται με την παρούσα απόφαση, σύμφωνα με την παραγ. 2 του Αρθ. 2 της Υ.Α. 48963/2013 (Β' 2703).
6. Πριν την έναρξη των εργασιών, να γίνει οριοθέτηση, κατόπιν κτηματογραφικής αποτύπωσης, εκ της οποίας θα προσδιοριστούν τα ακριβή όρια και οι απαιτούμενες εκτάσεις κατάληψης του έργου. Στο πλαίσιο αυτό, από τις πιστώσεις για την χρηματοδότηση κατασκευής του έργου, να εξασφαλιστούν/προβλεφθούν οι απαιτούμενες δαπάνες για:
- (i) Τις δοκιμαστικές τομές και την αρχαιολογική ανασκαφική έρευνα (εφόσον απαιτηθεί)
 - (ii) Την αποκατάσταση δικτύων κοινής ωφέλειας (π.χ. ΔΕΗ, ΟΤΕ, ύδρευση – αποχέτευση, άρδευση κ.λπ.) όπου απαιτηθούν
 - (iii) Τις εργασίες μετατόπισης της σιδηροδρομικής υποδομής
 - (iv) Τις διαδικασίες απαλλοτρίωσης των ιδιοκτησιών που θίγονται κατά μήκος της χάραξης
 - (v) Τα έργα προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. εκπόνηση φυτοτεχνικής/δασοτεχνικής μελέτης, εργασίες φύτευσης, εργασίες αποκατάστασης πρόσθετων χώρων, αντιμετώπιση αστοχιών κ.λπ.)
 - (vi) Το κόστος του συνόλου των έργων, δράσεων και παρεμβάσεων που προκύπτουν από τους περιβαλλοντικούς όρους/περιορισμούς και ρυθμίσεις.
7. Εφόσον ο σχεδιασμός του έργου διαφοροποιηθεί στο στάδιο των Οριστικών Μελετών (σε σχέση με τη ΜΠΕ), απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6 του Ν. 4014/2011 (Α' 209), προκειμένου να ενσωματωθεί ο διαφοροποιημένος σχεδιασμός στην παρούσα ΑΕΠΟ. Επιπλέον:
- α) Στη θέση συναρμογής της οδού με το επόμενο οδικό τμήμα Ριζόμυλος - Πύλος, να ληφθούν υπόψη οι όροι και περιορισμοί που έχουν τεθεί με την υπ' αριθ. 51472/2250/3.12.2013 [ΑΔΑ: ΒΛΓΥΟΡ1Φ-300] ΑΕΠΟ,
 - β) Ως προς τις προβλεπόμενες εργασίες αποκατάστασης της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής (στο τμήμα εμπλοκής με την οδό), απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη των εργασιών είναι να ληφθεί η σύμφωνη γνώμη του ΟΣΕ και να τηρούνται οι όροι και περιορισμοί που έχουν τεθεί με την υπ' αριθ. 132841/23.4.2003 ΑΕΠΟ (όπως ισχύει).
8. Τα πάσης φύσεως επιμέρους έργα και δραστηριότητες ή εγκαταστάσεις που απαιτούνται για την πραγματοποίηση του οδικού έργου (κατασκευή ή λειτουργία) και η οριστικοποίηση του σχεδιασμού τους προκύπτει σε στάδιο που έπεται της έκδοσης της παρούσας (με τη θεωρημένη ΜΠΕ που τη συνοδεύει), αποτελούν συνοδά έργα και η περιβαλλοντική τους αδειοδότηση γίνεται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, έπειτα από την τήρηση της διαδικασίας των Αρθ. 6 και 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209), αναλόγως την εκάστοτε περίπτωση. Ενδεικτικά αναφέρονται:
- Οι εργοταξιακοί χώροι, εργοταξιακές εγκαταστάσεις, μηχανολογικός εξοπλισμός κ.λπ., και αποθεσιοθάλαμοι εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.2 του Αρθ.7 του Ν. 4014/2011 και με την προϋπόθεση τήρησης των αντίστοιχων περιβαλλοντικών Όρων της παρούσας.
 - Οι δανειοθάλαμοι/λατομεία εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγ.3 του άρθ.7 σε συνδυασμό με το Αρθ. 6 του Ν. 4014/2011.
- Οι προτάσεις της «ΜΠΕ» είναι ενδεικτικές και απαιτείται να ληφθούν υπόψη (ως προς την καταλληλότητα τους) κατά την διερεύνηση πιθανών χώρων από τον Ανάδοχο του έργου.
9. Για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την αρχαιολογική νομοθεσία, να τηρούνται τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 126953/3996/2398/27.5.2020 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων (Δ9) της Διεύθυνσης Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων – Διεύθυνσης Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων του Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού (βλ. σχετ. 34 του σκεπτικού της παρούσας), που συνοψίζονται ως εξής:

- (i) Πριν την ένταξη του έργου σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα, να υπάρξει μέριμνα για τη δημιουργία αρχαιολογικού υποέργου, το οποίο να περιλαμβάνει το σύνολο των αρχαιολογικών εργασιών, βάσει των οριζόμενων στο άρθρο 37 του Ν.3028/2002 και των υπ' αριθ. 3785/22.6.010 και 6001/10.10.2012 εγκυκλίων της Γενικής Γραμματέως Πολιτισμού.
 - (ii) Πριν την έναρξη των πρόδρομων εργασιών (χωματουργικά, εκσκαφές, ισοπεδώσεις, θεμελιώσεις) να προηγηθούν δοκιμαστικές τομές επί του άξονα της υφιστάμενης οδού (θέσεις ισόπεδων κόμβων, γεφυρώσεις κ.α.) καθ' υπόδειξη της αρμόδιας εφορείας αρχαιοτήτων, η οποία απαιτείται να ενημερωθεί εγκαίρως (τουλάχιστον 5 ημέρες) πριν την έναρξη των εργασιών. Οι δοκιμαστικές τομές να γίνουν μέχρι εντοπισμού του φυσικού – γεωλογικού εδάφους.
 - (iii) Όλες οι εργασίες εκσκαφών του έργου καθώς και όλων των πιθανών βοηθητικών σκαμμάτων να πραγματοποιούνται υπό την επίβλεψη εξειδικευμένου προσωπικού, το οποίο θα προσληφθεί στο πλαίσιο του αρχαιολογικού υποέργου.
 - (iv) Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εργασιών εντοπιστούν ή αποκαλυφθούν χερσαίες αρχαιότητες – σπηλαιώδης σχηματισμοί – παλαιοντολογικά κατάλοιπα, οι εργασίες να διακοπούν προκειμένου να διεξαχθεί σωστική ανασκαφική έρευνα, από το αποτέλεσμα της οποίας θα κριθεί η περαιτέρω πορεία του έργου, ύστερα από γνωμοδότηση των αρμοδίων οργάνων και υπηρεσιών του ΥΠΠΟΑ (άρθρο 37 του Ν. 3028/2011).
 - (v) Για όλα τα συνοδά έργα που είναι απαραίτητα για το κυρίως έργο (δανειοθάλαμοι, αποθεσιοθάλαμοι, εργοτάξια κ.λπ.) απαιτείται προηγουμένως η σύμφωνη γνώμη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας.
 - (vi) Οι υπεύθυνοι του έργου οφείλουν να ενημερώσουν εγγράφως την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την προγραμματισμένη έναρξη των εργασιών. Η υποχρέωση ειδοποίησης ισχύει και στην περίπτωση επανάληψης των εργασιών αυτών μετά από διακοπή. Οι εργασίες να προγραμματίζονται να λαμβάνουν χώρα σε εργάσιμες ώρες και ημέρες (από Δευτέρα έως Παρασκευή, πλην ΣΚ). Για οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση να προηγηθεί η έγκαιρη έγγραφη ενημέρωση και σύμφωνη γνώμη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας.
 - (vii) Η μη τήρηση των ανωτέρω, αίρει αυτομάτως την ισχύ της σύμφωνης γνώμης που χορηγείται από πλευράς αρχαιολογικού νόμου δια της υπ' αριθ. 126953/3996/2398/27.5.2020 γνωμοδότησης και δεν αντικαθιστά άλλη συναρμόδια αρχή.
10. Για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη δασική νομοθεσία (σε σχέση με τις επεμβάσεις επί των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων), να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο υπ' αριθ. ΔΠΔ/111582/5456/26.11.2020 έγγραφο του Τμ. Δασικών Προστατευόμενων Περιοχών και Δασικής Αναψυχής της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας και στις σχετικές γνωμοδοτήσεις των δασικών υπηρεσιών (βλ. Σχετ. 23, 31, 39 του σκεπτικού της παρούσας), οι οποίοι διαμορφώνουν το πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, τους όρους έγκρισης επέμβασης και της επιτρεπτής αλλαγής χρήσης, και έχουν ως εξής:
- (i) Το υπό έγκριση έργο αποτελεί επιτρεπτή επέμβαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 48 του ν.998/1979 ως ισχύει, συνδυαστικά με τις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 45 του ίδιου νόμου.
 - (ii) Κατά την κατασκευή του υπό έγκριση έργου λαμβάνονται μέτρα για τη μη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος, την προστασία και την αποκατάσταση της υφιστάμενης εκατέρωθεν δασικής βλάστησης, τη δημιουργία νέας για λόγους λειτουργικούς και αισθητικούς και

υποχρεούνται οι δικαιούχοι να δημιουργούν δενδροστοιχίες και γραμμικές φυτείες παράλληλα των οδών και γραμμών, σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας.

- (iii) Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6^α του άρθρου 45 του ν. 998/1979 όπως ισχύει, με την υποχρέωση του δικαιούχου της επέμβασης σε αναδάσωση ή δάσωση έκτασης ίσου εμβαδού με εκείνο της επέμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παραγ. 8^α του άρθρου 45 του παραπάνω νόμου, όπως συμπληρώθηκε με την προσθήκη εδαφίων σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.4467/2017 (Α'56).
- (iv) Ο δικαιούχος μεριμνά για την πλήρη απομάκρυνση των προϊόντων εκσκαφής, φέρει την ευθύνη για πιθανή ζημιά σε τρίτους και αναλαμβάνει την υποχρέωση λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων αντιπυρικής προστασίας της περιβάλλουσας δασικής βλάστησης. Τα τυχόν ακατάλληλα προϊόντα εκσκαφής αποτίθενται σε θέσεις (αποθεσιοθαλάμους), που θα υποδειχθούν από την οικεία Δασική Αρχή και θα περιληφθούν στο καθεστώς της επιτρεπτής επέμβασης, ενώ στη συνέχεια πρέπει αυτοί οι χώροι να αποκατασταθούν με κατάλληλη φύτευση.
- (v) Θα γίνεται αποκατάσταση της δασικής βλάστησης των διαταραχθέντων χώρων, με φύτευση ή με σπορά των κατάλληλων προσηκόντων στη χλωρίδα της περιοχής ειδών, σύμφωνα με την αρμοδίως θεωρημένη και εγκεκριμένη φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης του χώρου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 15277/23.3.2012 Υπ. Απόφασης (ΦΕΚ Β'1077). Η φροντίδα των φυτών συνεχίζεται για τουλάχιστον τρία (3) έτη από τη φύτευσή τους, με ευθύνη της εταιρείας.
- (vi) Λήψη μέτρων προστασίας της νεοουσταθείσης φυτικής βλάστησης προς αποτροπή φαινομένων ξηράνσεως, νέκρωσης ή δευτερογενών προσβολών, καθώς και μέτρων αντιμετώπισης των προσβολών ή την αντικατάστασή τους με υγιή, εύρωστα και περισσότερο ανθεκτικά στις προσβολές άτομα.
- (vii) Απαγορεύεται η απόθεση άχρηστων υλικών εντός κοιτών ρεμάτων ή χειμάρρων ώστε να προστατεύεται ο υδάτινος χώρος και η παρόχθια δασική βλάστηση.
- (viii) Τυχόν παραγόμενα δασικά προϊόντα διακινούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και διατίθενται καθ' υπόδειξη της οικείας Δασικής Αρχής. Ειδικότερα, η απόληψη δασικών προϊόντων επί των εκτάσεων που φέρουν δασική βλάστηση, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 66, 131 και 177 του ν.δ/τος 89/69 ως ισχύει, θα εκτελεστεί με την επίβλεψη της δασικής υπηρεσίας και τα δασικά προϊόντα θα διατεθούν μετά από σύνταξη και έγκριση πίνακα υλοτομίας.
- (ix) Προκειμένου να αποφευχθεί μετάδοση της ασθένειας του παθογόνου μύκητα του πλατάνου, λαμβάνονται ειδικά μέτρα για την απομάκρυνση της ξυλείας και για την απολύμανση των μηχανημάτων έργου που έρχονται σε επαφή με το είδος του πλατάνου είτε κατά την κατασκευή του έργου είτε κατά τη διεξαγωγή υλοτομικών εργασιών κατά τα οριζόμενα στην υπ' αριθμ. 85783/2158/5.10.2011 (ΑΔΑ:45ΠΜΟΡ1Φ-29Ν) Δασική Αστυνομική Ρυθμιστική Διάταξη Υλοτομίας Πλατάνου της ΑΠ.Δ.Π.Δ.Ε.Ι.
- (x) Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αποφυγή ισχυρών διαταράξεων, η δημιουργία πρηνών θα διαμορφωθεί και επιτευχθεί κατάλληλα αφενός προς αποτροπή και αποφυγή κατολισθήσεων και εμφάνισης διαβρωτικών φαινομένων, αφετέρου προς διευκόλυνση της αποκατάστασης της βλάστησης.
- (xi) Κατά τη φάση λειτουργίας του έργου να προβλεφθούν δίοδοι υπό μορφή οχητών κατάλληλων διαστάσεων για την απρόσκοπτη διακίνηση της πανίδας.
- (xii) Στην περίπτωση μη περατώσεως του έργου, εγκατάλειψής του ή αλλαγής του σκοπού για τον οποίο δίδεται η γνωμοδότηση, επιβάλλονται οι ποινές που ορίζονται στην παρ. 12 του άρθρου

45 του νόμου 998/1979 ως ισχύει, μετά των οριζόμενων της παραγράφου 8 του άρθρου 71 του ως άνω νόμου.

- (xiii) Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκκίνηση της έκτασης ή μέρος αυτής, από οιονδήποτε.
- (xiv) Οι θέσεις επέμβασης είναι συγκεκριμένες και αυστηρά προσδιορισμένες στο έδαφος διά του πρωτοκόλλου εγκατάστασης που θα συνταχθεί, δύναται δε να τροποποιηθούν μετά από εισήγηση της αρμόδιας Δασικής Αρχής, αν προκύψουν σοβαρά ζητήματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.
- (xv) Κατόπιν σύνταξης του πρωτοκόλλου εγκατάστασης, ακολουθεί η οριοθέτηση και τοποθέτηση μόνιμων οροσήμεν της επιφάνειας επέμβασης, παρουσία των ενδιαφερομένων.
- (xvi) Στην περίπτωση μη τήρησης των προαναφερθέντων, λαμβάνονται αρμοδίως μέτρα που επισύρουν ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, με βάση τις ισχύουσες δασικές διατάξεις.
- (xvii) Η παρακολούθηση και εφαρμογή των ανωτέρω ανατίθεται στο Δασαρχείο Καλαμάτας.

Φάση κατασκευής του έργου (έργα - εργασίες οδοποιίας)

11. Να γίνει ακριβής οριοθέτηση της ζώνης κατάληψης/εκτέλεσης του έργου, ώστε οι χωματουργικές εργασίες που θα πραγματοποιηθούν (π.χ. εκσκαφές ορυγμάτων, θεμελίων, τεχνικών έργων, επιχώσεις) να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες και να αποφευχθούν οι άσκοπες διανοίξεις, εκχερσώσεις, αποψιλώσεις κλπ., ειδικά εντός της περιοχής NATURA και στις δασικές εκτάσεις. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τα όρια εκτέλεσης του έργου όπως αυτά προσδιοριστούν και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού του έργου.
12. Σε σχέση με την εγκατάσταση και λειτουργία εργοταξιακού χώρου, ως προς την εξασφάλιση πληρέστερης συμβατότητας του σχεδιασμού με τα ειδικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος της περιοχής υποδοχής του, να ληφθούν υπόψη και να τηρηθούν τα εξής:
 - (i) Η επιλογή της θέσης να γίνει έχοντας ως πρωταρχικό κριτήριο την απόσταση από οικισμούς και κατοικημένες περιοχές και κατά το δυνατόν εντός των ορίων απαλλοτρίωσης του έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις/κατευθύνσεις της «ΜΠΕ».
 - (ii) Να αποφευχθεί η επιλογή χωροθέτησης εργοταξιακού χώρου εντός: α) γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, β) που διέπεται από τις δασικές διατάξεις, γ) εμπίπτει στο δίκτυο NATURA 2000.
 - (iii) Κατά τη λειτουργία του εργοταξίου να λαμβάνονται μέτρα ηχοπροστασίας (π.χ. τοποθέτηση περιμετρικών προστατευτικών πετασμάτων), ώστε να τηρούνται τα θεσμοθετημένα όρια για τον εργοταξιακό θόρυβο σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παραγ. Γ3) της παρούσας.
 - (iv) Για τον περιορισμό της σκόνης στην περιοχή του εργοταξίου επιβάλλεται:
 - Διαβροχή των διαδρόμων κίνησης και των χώρων εργασιών ειδικά σε περιόδους με ισχυρούς ανέμους.
 - Διαβροχή ή κάλυψη των χωμάτινων σωρών και γενικώς των εκτεθειμένων επιφανειών.
 - Διαβροχή των επιφανειών από χώμα κατά την φόρτωση και εκφόρτωσή τους.
 - (vii) Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων και όσων άλλων αποβλήτων απαιτούν ειδική διαχείριση (π.χ. χρησιμοποιημένα λιπαντικά), καθώς και όσων εμπίπτουν στα επικίνδυνα ή τοξικά απόβλητα, θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πάγιας σχετικής νομοθεσίας για κάθε είδος και ρεύμα (βλ. παραγ. Γ2 της παρούσας).
 - (viii) Κάθε είδους εργοταξιακή εγκατάσταση (π.χ. γραφεία, συνεργεία, αποθήκες, μηχανολογικός εξοπλισμός κ.λπ.) να απομακρυνθεί μετά το πέρας των εργασιών και της χρήσης και ο χώρος να αποκατασταθεί (επαναφορά στην αρχική κατάσταση) ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

(ix) Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία των εργοταξίων που προτείνονται στη «ΜΠΕ» (Κεφ. 10 & 12)

13. Όσον αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία εργοταξιακών εγκαταστάσεων (μηχανολογικός εξοπλισμός), να εφαρμόζονται τα εξής:

(i) Στις δραστηριότητες που υπάρχει πιθανότητα εκπομπής σκόνης (π.χ. παραγωγή σκυροδέματος, λειτουργία του συγκροτήματος θραύσης), να χρησιμοποιείται εξοπλισμός που εξασφαλίζει τη συγκράτηση της σκόνης.

(ii) Οι χρόνοι των διαδικασιών παρασκευής να ελαχιστοποιούνται.

(iii) Η εγκατάσταση σπαστηροτριβίων, μονάδων/διατάξεων παρασκευής σκυροδέματος ή ασφαλτομίγματος να πραγματοποιηθεί εντός εργοταξιακού χώρου, ενώ η λειτουργία τους είναι μόνο για το χρόνο που είναι απολύτως απαραίτητη. Η θέση της μονάδας σκυροδέματος να απέχει τουλάχιστον 250μ. από θεσμοθετημένα όρια ρυμοτομικού σχεδίου ή οικισμών, ενώ της μονάδας ασφαλτομίγματος να απέχει τουλάχιστον 400μ.

(iv) Η εκπεμπόμενη σκόνη από την λειτουργία του συγκροτήματος θραύσης να ελαχιστοποιείται μέσω κατιονισμού με νερό στις κρίσιμες θέσεις όπως τα στάδια θραύσης και η έξοδος του προϊόντος από το συγκρότημα.

(v) Οι μεταφορές αδρανών και τσιμέντου να γίνεται με κλειστές μεταφορικές ταινίες ή κοιλίες που θα αποκονώνονται μέσω φίλτρων.

(vi) Για την παρασκευή σκυροδέματος να χρησιμοποιηθούν κλειστά συστήματα υγρού τύπου.

(vii) Η κατάληψη χώρου για αποθήκευση των αδρανών υλικών να ελαχιστοποιηθεί, με τη χρήση κατάλληλων σιλό αποθήκευσης

(viii) Τα σιλό αποθήκευσης τσιμέντου θα πρέπει να έχουν φίλτρα αποκονίωσης και οι βαλβίδες εκτόνωσης θα εξαερώνονται σε φίλτρα.

(ix) Για την παρασκευή ασφαλτομίγματος να γίνεται χρήση μονάδων με διπλό σύστημα κατακράτησης σκόνης (κυκλώνας & σακκόφιλτρα ή σύστημα αποκονίωσης), το οποίο θα υπόκειται σε καθημερινή επιβεβαίωση καλής λειτουργίας. Σε περίπτωση αστοχίας ή μειωμένης απόδοσης του συστήματος αποκονίωσης, θα διακόπτεται άμεσα η λειτουργία της μονάδας, μέχρι την αποκατάστασή του.

(x) Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων από την εγκατάσταση και λειτουργία των εργοταξιακών εγκαταστάσεων που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 10 & 12) εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα ανωτέρω.

(xi) Μετά το πέρας των εργασιών και της χρήσης να απομακρυνθεί ο εξοπλισμός μετά και ο χώρος να αποκατασταθεί (επαναφορά στην αρχική κατάσταση) ανεξαρτήτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

14. Για τον περιορισμό της σκόνης στην περιοχή άμεσης γειτονίας με το έργο επιβάλλεται:

(i) Κάλυψη των φορτηγών μεταφοράς χωμάτων με μουσαμάδες ή με ειδικές τέντες (πλαστικές, κ.λπ.) και να μην γίνεται υπερφόρτωση.

(ii) Να αποφεύγεται η διέλευση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς υλικών από κατοικημένες περιοχές.

(iii) Διαβροχή των διαδρόμων κίνησης και των χώρων εργασιών ειδικά σε περιόδους με ισχυρούς ανέμους.

(iv) Διαβροχή ή κάλυψη των χωμάτινων σωρών και γενικώς των εκτεθειμένων επιφανειών.

(v) Εναπόθεση των υλικών σε σωρούς με το ελάχιστο δυνατό ύψος για την αποφυγή δημιουργίας τεράστιων όγκων.

(vi) Να χρησιμοποιείται εξοπλισμός που εξασφαλίζει τη συγκράτηση της σκόνης.

(vii) Οι χρόνοι των διαδικασιών να ελαχιστοποιούνται.

(viii) Τα μέτρα για τον περιορισμό της σκόνης που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 10 & 12) εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα ανωτέρω.

15. Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών όπως επίσης και του εδάφους, από κάθε είδους απορροές (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη-βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά) κατά τις εργασίες κατασκευής του έργου. Για την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σε αυτά τα στοιχεία του περιβάλλοντος στην περιοχή του έργου να τηρούνται τα εξής:
- (i) Οι παροχετευόμενες ροές να είναι απαλλαγμένες από φερτές ύλες (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη-βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά, καύσιμα κ.ά.).
 - (ii) Για την αντιμετώπιση ατυχημάτων, κάθε εργοταξιακό μέτωπο να διαθέτει σε ετοιμότητα κατάλληλα υλικά π.χ. διάφορα ειδικά ελαιοδεσμευτικά ή συναφή χημικά προϊόντα, πριονίδι κ.ά.
 - (iii) Αποτροπή απορροής οποιουδήποτε υγρού ή στερεού υλικού σε όμορες υδατοροές
 - (iv) Οι πλύσεις (π.χ. οχημάτων, καθαρισμός μονάδας σκυροδέματος κ.λπ.) να πραγματοποιούνται σε ειδικό χώρο με στεγανό δάπεδο και με την πρόβλεψη συγκέντρωσης των εκπλύσεων και επαναχρησιμοποίησης του νερού, μετά από διαύγαση με καθίζηση.
 - (v) Τα μέτρα πρόληψης για τις διαρροές υγρών αποβλήτων που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 10 & 12) εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα ανωτέρω
 - (vi) Οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας της υποπαραγράφου Γ2) της παρούσας, ως προς τη διαχείριση κάθε είδους υγρών και στερεών αποβλήτων.
16. Να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτινων αποδεκτών (π.χ. ποτάμια, ρέματα, τάφροι) που διασταυρώνονται ή σχετίζονται με τη χάραξη, με την κατασκευή όλων των απαιτούμενων τεχνικών έργων (βλ. ενότητα 6.1.3.2 και 6.4.2.3), τα οποία πρέπει να είναι επαρκώς διαστασιολογημένα (για περίοδο επαναφοράς πλημμύρας τουλάχιστον 50 ετών για ποτάμια και 25 ετών για ρέματα – χείμαρροι) ύστερα από την εκπόνηση της απαραίτητης υδραυλικής μελέτης.
17. Εφόσον ο σχεδιασμός των τεχνικών (σύμφωνα με την υδραυλική μελέτη) απαιτεί την εκτέλεση υδραυλικών έργων διευθέτησης που επηρεάζουν την υφιστάμενη φυσική ή διαμορφωμένη κοίτη του υδάτινου αποδέκτη σε μήκος >250μ. εκατέρωθεν από τη θέση του τεχνικού, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του Άρθ. 6 του Ν. 4014/2011 (Α' 209). Επιπλέον:
- (i) Για τα έργα που απαιτείται η επέμβαση σε υδάτινο αποδέκτη του οποίου τα χαρακτηριστικά δύναται να υποστούν τροποποιήσεις, απαιτείται να εξεταστεί η τήρηση των προϋποθέσεων για την υπαγωγή τους (υδάτινος αποδέκτης) στις εξαιρέσεις από την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ (άρθρο 4 παράγ. 7).
 - (ii) Ο υδραυλικός σχεδιασμός των τεχνικών να έχει ως γνώμονα τη χωρόθετηση του οδικού έργου σε Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας και να λαμβάνει υπόψη τους όρους και περιορισμούς του Προγράμματος Μέτρων του οικείου ΣΔΚΥΠ, καθώς και τους όρους και περιορισμούς της οικείας ΣΜΠΕ. Στο πλαίσιο αυτό η υδραυλική θεώρηση του έργου να έχει ως κριτήρια:
 - την προσαρμογή στον πλημμυρικό κίνδυνο
 - την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων
 - την εφαρμογή πρακτικών ανάσχεσης των πλημμυρικών ροών και προώθηση τους σε φυσικούς αποδέκτες
18. Να δοθεί προσοχή στην εκτέλεση των εργασιών στα τμήματα της οδού που διέρχονται πλησίον ή διασταυρώνονται με υδατορέματα, ώστε κατά τη κατασκευή των αντίστοιχων τεχνικών έργων:
- να μην διαταραχθεί η διαμορφωμένη διατομή τους
 - η θεμελίωση να γίνει εκτός της κοίτης
 - να αποφευχθεί η έκπλυση και η παράσυρση υλικών

19. Απαγορεύεται η ρίψη και απόθεση - έστω και προσωρινά - υλικών (χωματισμοί, αδρανή, μπάζα κ.λπ.) επί της κοίτης υδατορεμάτων. Σε κάθε περίπτωση ο φορέας του έργου (κατασκευή – λειτουργία) οφείλει:
- (i) Να συμμορφώνεται με το εκάστοτε εγκεκριμένο ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και να επανεξετάζονται ή και να τροποποιούνται, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο, οι σχετικοί περιβαλλοντικοί όροι της παρούσας, ώστε να συνάδουν με τα προγράμματα Μέτρων ΣΔΛΑΠ.
 - (ii) Να λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν διαταράσσεται η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του οικείου ΣΔΛΑΠ.
 - (iii) Να λαμβάνει υπόψη τους όρους και περιορισμούς του Προγράμματος Μέτρων της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ, καθώς και τους όρους και περιορισμούς της οικείας ΣΜΠΕ.
20. Τα απαιτούμενα υλικά για την κατασκευή του έργου (π.χ. γαιώδη, αδρανή υλικά επιχωμάτων, βάσεων, σκυροδέματος και ασφαλτομίγματος), να εξασφαλισθούν κατά προτεραιότητα:
- από αξιοποίηση των εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών του ίδιου του έργου (κατά προτεραιότητα)
 - από μονάδες που λειτουργούν νομίμως και τηρούν τις υποχρεώσεις που προβλέπουν οι περιβαλλοντικές διατάξεις.
- Στην περίπτωση που τα απαιτούμενα υλικά δεν μπορούν να εξασφαλιστούν από τις προαναφερόμενες πηγές ή κριθούν ανεπαρκή ή ακατάλληλα ως προς τη ποιότητα τους, δύναται η δημιουργία λατομείου – δανειοθαλάμου έπειτα από τη τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Περιβαλλοντικό Όρο 8 της παρούσας.
- Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση λατομείων - δανειοθαλάμων λήψης αδρανών υλικών και η αυθαίρετη λήψη υλικών από τις κοίτες ρεμάτων.
21. Τα πλεονάζοντα κατάλληλα προϊόντα εκσκαφής αξιοποιούνται κατά προτεραιότητα για την κάλυψη των διαφόρων αναγκών σε υλικά του οδικού έργου, (π.χ. γεωμορφολογική εξομάλυνση επιμέρους χώρων/ τμημάτων του έργου, στήριξη πρανών κ.λπ.) και για την ελαχιστοποίηση της αλλοίωσης της υφιστάμενης μορφολογίας του εδάφους.
22. Τα υλικά από τις εκσκαφές που δεν θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των αναγκών του έργου (πλεονάζοντα ακατάλληλα υλικά) και που προτίθεται να απορρίψει ο Ανάδοχος, υπόκεινται στη διαδικασία διαχείρισης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103 «*Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων*». Ακολούθως τα υλικά αυτά δύναται να διατεθούν:
- (i) Είτε για την αποκατάσταση ανενεργών χώρων εξορυκτικής δραστηριότητας που έχουν καθοριστεί ή θα καθοριστούν σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 2742/1999 (Α' 207), βάσει της διαδικασίας του άρθρου 40 (παραγ. 2) του Ν.4030 (Α' 249) «*Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις*» (όπως ισχύει).
 - (ii) Είτε σε αποθεσιοθαλάμους, έπειτα από την τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Περιβαλλοντικό Όρο 8 της παρούσας.
 - (iii) Αποκλειστικά και μόνον για την αποκατάσταση και ένταξη στο φυσικό περιβάλλον, ήδη εξορυχθέντος και ανενεργού λατομείου ή δανειοθαλάμου στην περιοχή του έργου, που διέπεται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας (δάσος - δασική - αναδασωτέα έκταση), επιτρέπεται η απόθεση υλικών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παραγ. 4 του Άρθρου 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209) και έπειτα από την τήρηση της διαδικασίας της παραγ. 2 του Άρθ. 7 του ίδιου Νόμου.
23. Απαγορεύεται η χωροθέτηση αποθεσιοθαλάμων για τη διάθεση των πλεοναζόντων ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφής σε θέσεις που:

- επηρεάζουν την επιφανειακή ροή υδάτινων αποδεκτών (π.χ. μισγάγγειες),
- είναι αρχαιολογικοί χώροι, δασικές εκτάσεις, γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας
- περιλαμβάνονται στον Κατάλογο των Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ ή σε περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών του Ν.3937/11 (Α' 60),

24. Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων από τις εργασίες κατασκευής (περιλαμβανόμενων των αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων), να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί (βλ. παραγ. Γ2 της παρούσας). Ειδικότερα,
- (i) Η διαχείριση των ρευμάτων αποβλήτων, να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί και σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές των αντίστοιχων εγκεκριμένων από το Υπ. Περιβάλλοντος συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
- (ii) Τα στερεά απόβλητα που περιλαμβάνονται στο Παράρτ. Ι της Κ.Υ.Α. 36259/1757/Ε103 «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων» (Β' 1312) υπόκεινται στη διαδικασία διαχείρισης που καθορίζεται στις διατάξεις αυτής.
- (iii) Οι συσκευασίες διαφόρων υλικών που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή του έργου, να παραδίδονται σε κατάλληλα αδειοδοτημένο συλλέκτη, προς περαιτέρω αξιοποίηση σε εγκεκριμένη εγκατάσταση. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εισάγει πλήρεις συσκευασίες πρώτων ή βοηθητικών υλών είναι υπόχρεος διαχειριστής αναφορικά με τις συσκευασίες αυτές. Ως εκ τούτου θα πρέπει να συμβληθεί με εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης.
- (iv) Η συλλογή των προς απόσυρση ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και των μεταχειρισμένων ελαστικών οχημάτων να γίνεται μέσω εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις αντίστοιχα των Π.Δ. 117/04 (ΦΕΚ 82/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 15/06 (ΦΕΚ 12/Α) και Π.Δ. 109/04 (ΦΕΚ 75/Α) καθώς και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 41624/2057/Ε103/10 (ΦΕΚ 1625/Β) όπως ισχύουν
- (v) Τα Απόβλητα Λιπαντικών Ελαίων (ΑΛΕ) από τη συντήρηση και επισκευή του Η/Μ εξοπλισμού του εργοταξίου, των οχημάτων συντήρησης καθώς και όσων άλλων αποβλήτων απαιτούν ειδική διαχείριση (π.χ. χρησιμοποιημένα λιπαντικά, επικίνδυνα ή τοξικά απόβλητα), θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της πάγιας σχετικής νομοθεσίας για κάθε είδος και ρεύμα, μέσω κατάλληλα αδειοδοτημένου συλλέκτη, σε εγκεκριμένο σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης προς περαιτέρω επεξεργασία, με προτεραιότητα την αναγέννησή τους.
25. Σχετικά με τον θόρυβο (κατά την κατασκευή), να υπάρχει συμμόρφωση προς όλες τις κείμενες διατάξεις της νομοθεσίας και να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα για την μείωση στο ελάχιστο των μεγάλων ηχητικών εκπομπών, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η στάθμη θορύβου θα βρίσκεται εντός των αποδεκτών ορίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα (Γ3) της παρούσας. Ειδικότερα:
- (i) Απαγορεύεται η παραμονή στο χώρο του έργου και η χρησιμοποίηση μηχανημάτων χωρίς το πιστοποιητικό έγκρισης τύπου ΕΟΚ περί θορύβου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παραγ. (Γ) της παρούσης.
- (ii) Μέση ενεργειακή στάθμη θορύβου κατά τη λειτουργία των εργοταξίων (στο όριο του γηπέδου) ορίζονται τα 65 dB(A).
- (iii) Όταν υψηλές στάθμες θορύβου εκπέμπονται από σημειακές πηγές (π.χ. χρήση αεροσφύρων, αεροσυμπιεστών ή άλλων οχλούντων εργαλείων) πρέπει να χρησιμοποιούνται κινητά ηχομονωτικά περιφράγματα γύρω από τα σημεία εκπομπής για τον περιορισμό του θορύβου.
- (iv) Να εφαρμόζονται τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων από το θόρυβο που προτείνονται στη «ΜΠΕ» (Κεφ. 10 & 12)

26. Για την αισθητική προσαρμογή του οδικού έργου στο περιβάλλον, να γίνουν εργασίες φύτευσης, κατόπιν σύνταξης φυτοτεχνικής μελέτης που να καλύπτει τις απαιτήσεις της υ.α. 15277/2012 (ΦΕΚ Β'1077), και η οποία θα εγκριθεί από την αρμόδια δασική υπηρεσία, και θα καλύπτει τα εξής κριτήρια:
- την επανεγκατάσταση αυτοφυούς βλάστησης της περιοχής και στην ενίσχυση της φυσικής αναγέννησης της βλάστησης,
 - την ένταξη του έργου στο ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής με βασική αρχή την ενοποίηση των στοιχείων του τοπίου και ενίσχυση της συνέχειας του.
 - τη φύτευση βλάστησης στη μεγαλύτερη δυνατή πυκνότητα με είδη συμβατά με τη φυτοκοινωνία της περιοχής
 - την εξειδίκευση επιδιώξεων της φύτευσης (π.χ. οικολογική προσαρμογή, εμπλουτισμός δασικού οικοσυστήματος, αντιδιαβρωτική προστασία, βελτίωση μικροκλίματος παρακείμενων οικισμών κ.ά.) ανάλογα με τη θέση, το έδαφος και τις λοιπές παραμέτρους της έκτασης υποδοχής.
 - τη μεγιστοποίηση του περιβαλλοντικού οφέλους για το φυσικό περιβάλλον.
 - τη μη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος,
 - την προστασία και την αποκατάσταση της υφιστάμενης βλάστησης,
 - τη δημιουργία νέας για λόγους λειτουργικούς και αισθητικούς (π.χ. δενδροστοιχίες και γραμμικές φυτείες παραλλήλως της οδού).
27. Για τον περιορισμό της επίδρασης και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων του έργου (κατά την κατασκευή) στις παραμέτρους του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και στην ποιότητα του αέρα, να γίνουν οι κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (στα υφιστάμενα τμήματα της οδού), οι οποίες να εξασφαλίζουν:
- (i) Τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ικανότητας της οδού σε τέτοιο επίπεδο που να μην παρατηρούνται μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις, δεδομένης της κρίσιμης λειτουργίας που επιτελεί το επηρεαζόμενο τμήμα για το πολεοδομικό συγκρότημα της Καλαμάτας.
 - (ii) Την ασφαλή και επαρκή διοχέτευση των παράλληλων και εγκάρσιων μετακινήσεων.
 - (iii) Εφόσον απαιτηθεί η εκτροπή της κυκλοφορίας, να γίνει μέσω κατάλληλων παρακάμψεων και επαρκούς σήμανσης (για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων), ώστε να μην μεταβάλλεται η κατάσταση σημαντικά σε σχέση με αυτήν που υπήρχε πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής.
 - (iv) Ελαχιστοποίηση της χρονικής διάρκειας των εργασιών που πραγματοποιούνται επί της αρτηρίας.
 - (v) Περιορισμό του πλάτους κατάληψης οδοστρώματος στο ελάχιστο εφικτό, ώστε να παραμένει διαθέσιμο στην κυκλοφορία το μέγιστο δυνατό πλάτος.
 - (vi) Εκτέλεση των κρίσιμων για την κυκλοφορία εργασιών, εκτός περιόδων που παρατηρείται αυξημένη φόρτιση της αρτηρίας.
 - (vii) Εναλλακτικές διαδρομές εξυπηρέτησης της κυκλοφορίας σε περίπτωση απρόβλεπτων καθυστερήσεων.
28. Να εφαρμόζονται τα μέτρα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη κατασκευή που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 10 & 12), εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους περιβαλλοντικούς όρους της παρούσας απόφασης.
29. Να δίνεται ιδιαίτερη μέριμνα και προσοχή στην αυστηρή τήρηση όλων των κανόνων εργασιακής ασφάλειας, με στόχο να αποκλεισθεί κάθε περίπτωση πρόκλησης ατυχήματος οφειλόμενου με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στο έργο. Ενδεικτικά επισημαίνονται:
- (i) Σε όλη την έκταση του έργου να απαγορεύεται η πρόσβαση ατόμων ή οχημάτων που δεν σχετίζονται με τις κατασκευαστικές εργασίες.

(ii) Να τοποθετηθεί η απαραίτητη σήμανση προειδοποίησης και να καταδεικνύεται εμφανέστατα σε 24ωρη βάση.

(iii) Ιδιαίτερη προσοχή να δοθεί στην επάρκεια σήμανσης που αφορά την οδική ασφάλεια στα σημεία εμπλοκής με το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής.

(iv) Να τηρούνται τα αναφερόμενα στη κείμενη νομοθεσίας σχετικά με την εργασιακή ασφάλεια.

Φάση λειτουργίας του έργου

30. Κατά τη λειτουργία του έργου το ανώτατο όριο κυκλοφοριακού θορύβου καθορίζεται στην ενότητα Γ3 της παρούσας. Στο πλαίσιο αυτό, εντός του πρώτου 6μηνου από την ολοκλήρωση των εργασιών και τη λειτουργία της οδού, να γίνουν μετρήσεις της στάθμης θορύβου (στις θέσεις που έγιναν και κατά την εκπόνηση της ΜΠΕ), σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ΚΥΑ οικ 211773/2012 (Β' 1367Β). Εφόσον από τις μετρήσεις προκύψουν υπερβάσεις του ορίου να ληφθούν μέτρα προστασίας από τον κυκλοφοριακό θόρυβο, ύστερα από την εκπόνηση σχετικής μελέτης σύμφωνα με τις προδιαγραφές της προαναφερόμενης ΚΥΑ.
31. Για την μακροχρόνια περιβαλλοντική παρακολούθηση της διακύμανσης των δεικτών του οδικού θορύβου απαιτείται η εκπόνηση και εφαρμογή από τον κύριο Λειτουργίας του έργου *“Ειδικής Μελέτης Προγράμματος Παρακολούθησης Περιβαλλοντικού Θορύβου Συγκοινωνιακών Έργων”*, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της ΚΥΑ οικ 211773/2012 (Β' 1367Β).
32. Κατά τη λειτουργία του έργου απαιτείται καθαρισμός και συντήρηση των τεχνικών έργων ώστε να ανταποκρίνονται στην παροχή σχεδιασμού τους. Ειδικότερα:
- (i) Ο καθαρισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει την απομάκρυνση των φερτών υλών, απορριμμάτων και την κοπή των παρασίτων
 - (ii) Η συντήρηση θα πρέπει να περιλαμβάνει εξέταση για διάβρωση, καθίζηση, απόφραξη ή ενδείξεις αστοχίας του έργου, ως προς τα τεχνικά στοιχεία του (πρανή, οδόστρωμα, γέφυρες κ.λπ.).
 - (iii) Να πραγματοποιείται σε ετήσια βάση (μετά το πέρας της χειμερινής περιόδου) αξιολόγηση της επάρκειας και της κατάστασης των εγκάρσιων υδραυλικών τεχνικών.
 - (vi) Να λαμβάνονται τα κατάλληλα και απαραίτητα μέτρα για τον μετριασμό των συνεπειών από τον κίνδυνο πλημμύρας, όπως αποτυπώνονται στις κατευθύνσεις που περιλαμβάνονται:
 - στο οικείο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (Κεφ. 10),
 - στο Σχέδιο δράσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων (ΑΔΑ: ΨΓΚΟ46ΜΤΛΒ-Φ04),
 - στις Οδηγίες Προστασίας από πλημμύρα της διαδικτυακής υπηρεσίας ERMIS-F.
33. Ο Φορέας Λειτουργίας του έργου οφείλει να εκπονήσει σχέδιο αντιμετώπισης ατυχηματικής ρύπανσης, το οποίο να προβλέπει τον τρόπο περιορισμού και απομάκρυνσης υγρών ρυπαντικών ουσιών που ενδέχεται να διαρρεύσουν στο οδόστρωμα μετά από ατύχημα.
34. Όλα τα απορρίμματα από το σώμα της οδού θα πρέπει να συλλέγονται σε τακτική βάση, προκειμένου κυρίως να αποφευχθεί οποιοδήποτε ενδεχόμενο δημιουργίας εστιών φωτιάς που θα μπορούσαν να θέσει σε κίνδυνο τις παρακείμενες δασικές εκτάσεις.
35. Οι εργασίες συντήρησης της οδού (αλλαγή ασφαλοτάπητα, φωτισμός, οριζόντια και κάθετη σήμανση, ασφάλιση, καθαρισμός παρόδιας βλάστησης κ.λπ.) εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας και εκτελούνται σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους.

36. Να εφαρμόζονται τα μέτρα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά τη λειτουργία που προτείνονται στη ΜΠΕ (Κεφ. 10 & 12), εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους περιβαλλοντικούς όρους της παρούσας απόφασης.
37. Να εφαρμοστεί από τον Φορέα Λειτουργίας του έργου, το πρόγραμμα παρακολούθησης που προτείνεται στη τεχνική έκθεση του φακέλου της ΜΠΕ (Κεφ. 11). Κατά την εφαρμογή, ο φορέας λειτουργίας του έργου οφείλει να προγραμματίζει τις ενέργειες του ώστε να παρακολουθείται η επίδραση του έργου και η εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων που αφορούν στη λειτουργία του. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, θα πρέπει να συλλέγονται, να υποβάλλονται σε επεξεργασία και αξιολόγηση, και τέλος να δημοσιοποιούνται προς το κοινό με τη μορφή διετούς έκθεσης, αποτελέσματα και τεκμηριώσεις σχετικά με τα ακόλουθα θέματα:
- καταγραφές ενεργειών που πραγματοποιούνται για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
 - περιοδική παρακολούθηση των επιπέδων οδικού κυκλοφοριακού θορύβου στις προσόψεις των κτιρίων που βρίσκονται πλησιέστερα στο έργο, με μετρήσεις και υπολογισμούς των δεικτών για τους οποίους η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει οριακές τιμές (Lden και Lnight).
 - δειγματοληπτική παρακολούθηση της ποιότητας των νερών απορροής της οδού στα σημεία εκφόρτισης σε παρακείμενους αποδέκτες.
- Η δημοσιοποίηση της έκθεσης περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα πραγματοποιείται με ανάρτησή της στο διαδικτυακό τόπο του φορέα του έργου ή του επιβλέποντος διοικητικού σχηματισμού. Η πρόσβαση στο περιεχόμενο της έκθεσης θα πρέπει να είναι ελεύθερη, ενώ θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα διατύπωσης απόψεων για το περιεχόμενό της

Ε. ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΈΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΌΡΩΝ – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

1. Οι περιβαλλοντικοί όροι της παρούσας απόφασης ισχύουν για δεκαπέντε (15) έτη από την ημερομηνία έκδοσή της και εφόσον δεν έχουν επέλθει μεταβολές των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε (άρθρο 2, παραγ. 8 Ν.4014/2011). Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της παραγ. 8α του άρθρ. 2 του Ν. 4014/2011 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.4685/2020), η ισχύς της ΑΕΠΟ (πριν τη λήξη της) παρατείνεται:
 - είτε για έξι (6) έτη, για τα έργα – δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS), και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ
 - είτε για τέσσερα (4) έτη, εφόσον διαθέτει το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ.

Για τις ως άνω παρατάσεις χορηγείται σχετική διαπιστωτική πράξη, ενώ μη έγκαιρη ανανέωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (και εφόσον έχει παρέλθει η αρχική διάρκεια των δεκαπέντε ετών) συνεπάγεται αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της ΑΕΠΟ.
2. Ο φορέας του έργου οφείλει πριν από την λήξη της ΑΕΠΟ, να επανέλθει με νεότερη αίτησή του προς την εκάστοτε αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή, προκειμένου να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο άρθρ. 5 του Ν. 4014/2011 (όπως ισχύει).
3. Η ΑΕΠΟ εξακολουθεί να ισχύει προσωρινά και μετά τη λήξη της, μέχρι την έκδοση νέας ανανεωμένης ή τροποποιημένης απόφασης, εφόσον όμως ο υπόχρεος φορέας αιτηθεί εγκαίρως την ανανέωση ή τροποποίησή της τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της, υποβάλλοντας προς τούτο τα εκάστοτε απαιτούμενα δικαιολογητικά.
4. Για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση ή τροποποίηση του έργου όπως αυτό περιγράφεται στη Μ.Π.Ε. και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Α.Ε.Π.Ο απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 6 του Ν.4014/2011 (όπως ισχύει).

ΣΤ. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η παρούσα Α.Ε.Π.Ο:
 - δεν καλύπτει θέματα ασφάλειας έναντι ατυχημάτων μεγάλης έκτασης ή ασφάλειας και υγιεινής του προσωπικού,
 - δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο φορέα από την υποχρέωση εφοδιασμού του με άλλες άδειες, που τυχόν προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία,
 - εκδίδεται χωρίς να εξεταστούν οι τίτλοι ιδιοκτησίας του χώρου υλοποίησης του έργου, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης του γηπέδου,
 - δεν συνεπάγεται νομιμοποίηση οποιωνδήποτε αυθαίρετων υφιστάμενων κατασκευών για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί αυθαιρέτων κατασκευών.

Τα ανωτέρω στοιχεία εξετάστηκαν και παρατίθενται στην ΜΠΕ, με ευθύνη του φορέα του έργου.
2. Η παρούσα Α.Ε.Π.Ο εκδίδεται και ισχύει με την επιφύλαξη ότι δεν αντίκειται σε πολεοδομικές και άλλες ειδικές διατάξεις που τυχόν κατισχύουν αυτής. Στο πλαίσιο αυτό και για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας να εφαρμοσθούν τα αναφερόμενα στο ΠΔ 347 της 25^{ης} Αυγούστου 1993 (ΦΕΚ 146/Α/1993) ως προς τη τήρηση των αποστάσεων δόμησης από την νέα οδό.
3. Η παρούσα απόφαση επέχει έγκριση επέμβασης (κατά την έννοια του έκτου κεφαλαίου του Ν.998/1979 [Α'279] όπως ισχύει, ως και κάθε άλλης σχετικής διάταξης της δασικής νομοθεσίας) όπως ορίζεται στο άρθρ. 12 του Ν.4014/2011, για το έργο και τις εργασίες της παραγράφου Α2) της παρούσας και με την υποχρέωση τήρησης των αναφερομένων στο Περιβαλλοντικό Όρο 10.

Ζ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Ο

1. Η παρούσα Α.Ε.Π.Ο καθώς και η θεωρημένη Μ.Π.Ε. που τη συνοδεύει, πρέπει να είναι διαθέσιμες στο χώρο του εξεταζόμενου έργου, καθώς και στα γραφεία του Φορέα του Έργου και να επιδεικνύονται σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,.
2. Ο φορέας του έργου καθώς και τα «τρίτα μέρη» έχουν την υποχρέωση:
 - Τήρησης αποδεικτικών στοιχείων (τιμολόγια, συμβάσεις, διάφορα παραστατικά έγγραφα, μητρώα καταγραφής στοιχείων κ.λπ.), εκ των οποίων θα αποδεικνύεται η συμμόρφωσή του με τους περιβαλλοντικούς όρους της Α.Ε.Π.Ο. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να βρίσκονται στο χώρο του έργου.
 - Να επιτρέπουν την είσοδο σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο.
 - Να παρέχουν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες
 - Να διευκολύνουν τον έλεγχο και να συμμορφώνονται στις συστάσεις-υποδείξεις των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων τήρησης των διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
3. Τυχόν θέματα, που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της Α.Ε.Π.Ο και δεν καλύπτονται από τους όρους αυτής, επιλύονται βάσει της κείμενης νομοθεσίας (εθνικής και κοινοτικής) και όπου αυτό δεν είναι δυνατόν βάσει της σχετικής θεωρημένης ΜΠΕ ή και του φακέλου που την συνοδεύει.
4. Σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε ρύπανσης ή άλλης υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή παράβασης των όρων της Α.Ε.Π.Ο, επιβάλλονται στους υπεύθυνους του έργου οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του Ν.1650/86, όπως τροποποιήθηκαν με τους Ν.3010/02, Ν.4014/2011 και Ν.4042/2012.

5. Σε περίπτωση που από τις τακτικές και έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διαπιστωθούν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν είχαν προβλεφθεί από τη Μ.Π.Ε. και την Α.Ε.Π.Ο, επιβάλλονται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι ή τροποποιούνται οι όροι της Α.Ε.Π.Ο, όπως προβλέπεται στην παραγ. 9 του άρθ. 2 σε συνδυασμό με το άρθ. 6 του Ν.4014/2011, μη εξαιρουμένων και τυχών αντισταθμιστικών μέτρων ή τελών κατά την έννοια της παραγ. 1 του άρθ. 17 του Ν.4014/2011.

Η) ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ

1. Η επιβαλλόμενη από τη νομοθεσία δημοσίευση της παρούσας απόφασης πραγματοποιείται με την ανάρτηση της στον ειδικό δικτυακό τόπο, στη δικτυακή διεύθυνση www.aero.greka.gr (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθ. 19^α του ν.4014/2011 καθώς και στην Κ.Υ.Α. 21398/2012), καθώς και το «Πρόγραμμα Διαύγεια» (νόμος 3861/2010). Με την εν λόγω δημοσιοποίηση τεκμαίρεται η πλήρης γνώση της για κάθε ενδιαφερόμενο.

2. Οι απόψεις των υπηρεσιών της διοίκησης και φορέων επί του περιεχομένου της «ΜΠΕ» που διαβιβάστηκαν στη ΔΙΠΑ από την έναρξη της διαβούλευσης έως και την έκδοση της παρούσας (όπως καταγράφονται στο σκεπτικό της), αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν με τη μορφή μέτρων, όρων και περιορισμών στην Α.Ε.Π.Ο.

Θ. ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Οι δυνατότητες νομικής προσφυγής κατά της παρούσας απόφασης παρέχονται, είτε με την κατάθεση αίτησης θεραπείας προς το διοικητικό όργανο που την εξέδωσε, είτε με ιεραρχική προσφυγή προς την αρχή που προϊσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, είτε με προσφυγή στα αρμόδια δικαστικά όργανα, σύμφωνα με τις ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ του ΥΠ.ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. ΥΠ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

α) Γραφ. Υπουργού

β) Γραφ. Υφυπ. Περιβάλλοντος

γ) Γραφ. Γεν. Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων

δ) Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού

Τμήμα Ειδικών Χωρικών Επεμβάσεων Τοπικού Επιπέδου

ε) Διεύθυνση Προστασίας Δασών

Τμήμα Επιτρεπτών Επεμβάσεων στα Δασικά Εδάφη, Πάρκων και Αλσών

2. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Περιφερειακό Συμβούλιο

Γραμ/τεία Περιφερειακού Συμβουλίου

grammateia@ppel.gov.gr

3. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**
Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Κλιμ. Αλλαγής
Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής & Διαχείρισης Αποβλήτων
pasku080@minagric.gr
4. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**
 - α) Διεύθυνση Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων
Τμ. Συντ/σμού & Παρακολούθησης Αρχαιολογικών Ερευνών - Εργασιών στο Πλαίσιο Μεγ. Δημοσίων Έργων
dpkar@culture.gr
 - β) Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας
efames@culture.gr
 - γ) Εφορεία Παλαιoανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας
efps@culture.gr
 - δ) Υπηρεσία Νεωτ. Μνημείων & Τεχν. Έργων Δυτ. Ελλάδας, Πελοποννήσου & Νοτ. Ιονίου
ynmtedepni@culture.gr
5. **ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ/ΓΕΕΘΑ/Γ2/ΔΥΠΟ**
geetha-g2-4-adeiod@hndgs.mil.gr
6. **ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**
 - α) Διεύθυνση Υδάτων
Τμήμα Παρακολούθησης & Προστασίας των Υδατικών Πόρων
dydaton@4821.syzefxis.gov.gr
 - β) Διεύθυνση Συντονισμού & Επιθεώρησης Δασών
dsedason@apd-depin.gov.gr
 - γ) Διεύθυνση Δασών Ν. Μεσσηνίας
ddmes@5187.syzefxis.gov.gr
 - δ) Δασαρχείο Καλαμάτας
Τμήμα Προγραμματισμού, Μελετών & Εκτέλεσης Δασοτεχνικών Έργων
daskalam@5187.syzefxis.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ